

מסורת הש"ס

א) לקמן לא. ב) לקמן לה. ג) לקמן לה. ד) לקמן כט: מנחות יב. ע"ש. ה) שבת קנ. חולין נה: קכב. ו) ירושל' שבת פ"ד ה"א, פסחים פ"ו ה"א, סנהדרין פ"ח ה"ב, ט) [לקמן לא. סוטה טו. חולין קלג]. ירושל' תרומות פ"ה ה"א, בכורים פ"ב ה"א, ו) [מוסף פ"ג ה"ב ע"ש חולין נה:]. ז) [לעיל ד:]. ח) ת"כ צו פ"ג ה"ב, קדושים פ"א ה"ד, ט) חולין קכב, י) שם; י) ויקרא א ה, ט) [נע"ע מו' מנחות ג: ד"ה הכל ביתר ביאור], ט) [נע"י היטע מו' חולין ט. ד"ה להביא:]

הגהות הב"ח

(א) גנ' מנשר וזכו שלמיו ביום השלישי: (ב) רש"י ד"ה שלשו וכו' וזכו שלמיו ביום:

שינויי נוסחאות

[א] אין רישא ר' אליעזר וסיפא רבנן. (בבבב: פריד: ש"ס:.)
[ב] ג"ל רבה (א"ש"מ ובה"ב ש"ס:.)
[ג] ככל כהנ"י דחפ"י פריסות, וכן הוא תפר (ד"ס:.) [אכל לפי הגמטא הגמ"ל פחות שלח"ן מנ"ל]
הפריסות: [ד] בהמה דקה ממק ולמלא בחולין (הג' הגמ"ל דחפ"י:.)
ועינ'ן מוקף תיבת דקה: [ה] שנים וארצה וזו דתו כרי (ש"ס:.)
[ו] דלא גרסי' אמר רבא מוכח כהנא דוכת', ע"י יצמזת ג ע"א ופסול' שם ד"ה אחר ובהולין ע"א א' ובהנ"ל שם ד"ה אחר א"ש למוכח: [ז] הורג נגמ' הענין ככל הכוונת מוקפות הניל' מוכח דגם אמר רב לא היה בהקטם ע"ל (הגר"א:.) וגי' ש"מ וצ"ח רבה, ורש"ש כ' דניל לגמיון שמואל: [ח] הורג נגמ' [ט] דלא גרסי' אמר רבא, וע' לעיל אות ג: [א] לאבילות מוזבא (ש"ס:.) [א] תיבת עור ממק (בבבב:.) וזכ"ה כצ"ח, ח"ק גורס (בבבב:.)
[ב] וזכ"י גבי אילות אימורין, [בבבב: גבי אילות אימורין:]
[ג] ג"ל לזמנו פוסלת ונעשה כרז באכילתו ואת שחיטתו עליו חוץ למקומו פוסלת ואין בו כרת. ג' ה"ר פ"ח בנשי' שלו (ש"ס:.) ובבב"ז (בבבב:.)
[ד] פוסלת (שסכ"ב:.)
[ה] הפסולת ומסביר דמאי דשלישי דהיינו חוץ לזמנו קמריב כו' (ש"ס:.) [ח] ל"ל ענה (שסכ"ב:.) [ב] ולשחוק ולמעוטי אתא דממנו כו' ל"ל ודכ"א:
[א] דתור ענין (בבבב:.)
[ב] דוכור זה שייך לנצי' [ח] סדר הכזורים לא אחי שפיר ול"ע:
[א] דתור ענין קמריבא (בבבב:.)
[ב] דאשכחן בירש יבימות (ש"ס:.)
[ג] להקשות וקמ"ל הכא דעור האליה כל"ל וזכ"ה כצ"י (צ"ח:.) וע"י ש"מ מחזיקים: [ד] הא שפיטא לן מדרפין תנינא. (ש"ס:.)
[ה] תיבות אלו ממקות (ש"ס:.)
[ו] דא קחשיב עור האליה ופשיטא לן מדרפין תנינא דהוי לכו"ע כבשר (גליון:.) וע"י ח"ק ופ"מ: [ח] והרי חשיב בית (ש"ס:.)
[ב] להביא בשר שאינו נוהג לגמרי אפילו בבהמים ומשום מיימיר כו' כל"ל (צ"ח:.) והגר"א חבב, וע"י ש"מ מחזיקים: [ב] כן לאכור' ל"ל מאד למזבח לז"ה עור אליה לאכילה גבי זבח ונמכת להקטיר הוי מאלס לזמנא (ש"ס ע"ש:.) וע"י קרא:

כאליה דמי. ואפילו לענין הקטרה ובשלמי כבש שליליתו קריבה נמי העור ו: קרב כי היכי דלענין אכילה חשיב ליה כשר לענין מזוה הקטרתו נמי כשר הוא וקמני מתני' דכי שחית שלמים לאכול עור האליה כחון או למחר הויא מחשבה ואע"ג דחישב מאכילת מזבח לאדם: רבי **אליעזר היא**. לקמן כפ' כל הפסולים (דף לה:.) **לאכול דבר שאין דרכו או חוץ לימורים או חוץ לזמנו או חוץ למקומו: ולהקטיר. חוץ לזמנו או חוץ למקומו: דבר שאין דרכו להקטיר. כגון כשר: לאכול דבר שדרכו לאכול. כשר: שדרכו להקטיר.**

אימורין. אבל אם חישב להקטיר כשר למחר או לאכול אימורין למחר כשר שאין מחשבין מאכילת אדם לזמנא ומאכילת מזבח לאדם: לאו כאליה דמי. לענין מזוה הקטרתו הוא דמעטיה קרא דממפרש רבה ח. מלכו האליה תמימה גבי הקטרת אליה כתיב ופרש כהדיא חלב ולא עור: והכא כמאי עסקין. מתני' דחשיב ליה אכילת אדם כאליה של גדי שאינה קריבה כדאמרן בפ"ק (לעיל דף ט.) לימד על העו שאינה טעונה אליה: מאי קמ"ל. מנא דמתני' אי כאליה של גדי קאי אי אמרת בשלמא בשל כבש קמ"ל לשמואל דמחשבין מאכילת אדם למזבח ו: ומאכילת מזבח לאכילת אדם כרבי אליעזר ולרב הונא דמוקי לה כרבנן אשמעינן מנא דידן דעור אליה לאו כאליה דמי להקטירו אלא לרב חסדא למה לי למתנייה אי לאשמועינן דעור אליה לענין אכילת אדם כאליה דמי וכי חשיב עליה לאכול למחר לאילו חישב על כוית מבשרו האילי וריכין וחזי לאכילה: פנינא. כשחטת חולין: ואלו **שעורוסיסין כבשרן**. לטמא טומאת נבילות וקחשיב עור האליה: **מטטרף**. לטמא טומאת אוכלין כבכירה או טומאת נבילות בכזית: **אכל הכא**. לענין קדשים כתיב גבי מתנות כהונה לכל קדשי בני ישראל לך נתמים למשחה (בבמדבר י.) ורש"י לגדולה כדמתרגמינן לרבו ללמד שיהו אוכלין אותן דרך אכילת מלכים המשוחים ולא עיבדי מלכים דאכלי עור אימא לא כהעור והרוטב ט' כל שנתו: **להביא עור ביום הכזושם**. של נקבה וזה לבדו יש לך להביא עור א' אלא קדשים מכל השנויים שם: **עור י' ביום הפרסות**. י' מן הארכיזה ולמטה: **חוץ למקומו**. אם שחט ע"מ לאכול ג' מאחת מאלו חוץ למקומו: **עולה אין**. גבי עולה הוא דתנא מחשבת הקטרת עור אליה דפסלה: **אכל זבח**. סתמא לא קמני שמע מינה אין מחשבת הקטרה מועלת בעור האליה כשאר זמנים: **לרב הונא**. דלמרי כהדיא מעטיה קרא גבי אליה ד: דנהוי אימורין אבל גבי עולה לא אימעטי דכתיב ט' נתמים ועור האליה כשר הוא: **אלא לרב חסדא**. דלמרי גבי אליית אימורין עור נמי קרב ליתני

זבח סתמא: **איבעיה אימא**. הך מתני' נמי כאליה של גדי ולא מיתני ליה זבח כאליה כמחשבת הקטרה אלא כמחשבת אכילת אדם כי מתני': **מנהי מילי**. דמחשבת חוץ לזמנו ו: וחון למקומו פוסלת ו: וענוש כרת כהכילה זאת שחישב עליו חוץ לזמנו: **פרי קריא כתיבי**. חד חוץ לזמנו וחד חוץ למקומו: **שלישי**. אם האכל יאכל מזה זבח ט' השלמים ביום השלישי (ויקרא ו) ומוקיס ליה מנא לקמן [כט]. כמחשב כשעת עבודה לאכול ומזבחו ביום השלישי הכתוב מדבר: **זכר חוץ לזמנו**. דשלישי חוץ לזמן אכילת שלמים הוא: **פגול**. דכתיב כספיה דקרא פגול יהיה קרא יתירא הוא לרבות חוץ למקומו ומסתברא דלמחשבת חוץ למקומו מוקמינן לה ולא אמחשבת שאר פסלות כגון לשפוך דמו [על הרפפה און] ע"מ לערבו כדם הפסולין י' דדמי לחון לזמנו קמריבי כהאי קרא וחון למחילה דמי לחון לזמן: **ממנו**. משמע דלא קאי אעונה י' משא דנפקא לן מייניה כרת אלא אחד מייניהו דלחד משמע ולא שנים מדלג כתיב האוכלת ולשחוק י': **למעוטי**. דממנו מיעוטא הוא: **עדיף**. לאוקומי כרת עליה: **דסמך ליה**. דהאי ממנו סמוך לפגול יהיה דמרבינן ביה חון למקומו: **כשהוא חומר שלישי כפרסא קדושים סהיו**. קרא זוטא ואם האכל יאכל ביום השלישי פגול הוא לא ירעה (ויקרא יט): **סנהו ב' לחון למקומו**. דכאזכול ממש ביום השלישי ליכא לאוקמא דהא כתיב לא ירעה ואמרינן לקמן (דף כט.) וכי אחר שהוכשר יחזור ויפסל אלא על כרחך כמחשב כשעת עבודה ע"מ כן קאמר: אם

כאליה דמי. ואפילו לענין הקטרה ובשלמי כבש שליליתו קריבה נמי העור ו: קרב כי היכי דלענין אכילה חשיב ליה כשר לענין מזוה הקטרתו נמי כשר הוא וקמני מתני' דכי שחית שלמים לאכול עור האליה כחון או למחר הויא מחשבה ואע"ג דחישב מאכילת מזבח לאדם: רבי

כאליה דמי והא קא מחשב מאכילת מזבח לאדם אמר שמואל הא מני א' אליעזר היא דאמר מחשבין מאכילת מזבח לאכילת אדם ומאכילת אדם לאכילת מזבח ודתנן השוחט את הזבח לאכול דבר שאין דרכו לאכול להקטיר דבר שאין דרכו להקטיר כשר ור"א פוסל במאי אוקימתא כר"א אימא סיפא א' זה הכלל כל השוחט והמקבל והמוליך והזורק לאכול דבר שדרכו לאכול ולהקטיר דבר שדרכו להקטיר דבר שדרכו לאכול אין שאין דרכו לאכול לא אתאן לרבנן רישא ר' אליעזר וסיפא רבנן אמר ליה אין א' רב הונא אמר עור אליה לאו כאליה דמי אמר רבא ב' מ"ט דרב הונא יחלבו האליה ולא עור האליה רב חסדא אמר לעולם עור האליה כאליה דמי והכא במאי עסקין באליה של גדי כולחו כשמואל לא אמרי רישא ר"א וסיפא רבנן לא מוקמי כרב הונא לא אמרי עור אליה כאליה דמי קא משמע להו כרב חסדא מאי טעמא לא אמרי מאי קמ"ל עור אליה כאליה דמי תנינא וואלו שעוורותיהן בבשרן א"עור שתחת האליה ורב חסדא איצטריך סד"א ה"מ לענין טומאה דרכיך מצטרף אבל הכא אימא א' למשחה לגדולה בדרך שהמלכים אוכלין ולא עבידי מלכים דאכלי הכי אימא לא קמ"ל מיתיבי וכו' השוחט את העולה להקטיר כוית מעור שתחת האליה חוץ למקומו פסול ואין בו כרת חוץ לזמנו פיגול וחייבין עליו כרת אלעזר בן יהודה איש אבל' אומר משום רבי יעקב וכן היה רבי שמעון בן יהודה איש כפר עיכום אומר משום ר' שמעון אחד עור בית הפרסות ג' בהמה ד' דקה ואחד עור הראש של עגל הך ואחד עור שתחת האליה וכל שמנו חכמים גבי טומאה ואלו שעוורותיהן בבשרן להביא עור של בית הבושת חוץ למקומו פסול ואין בו כרת עולה אין אבל זבח לא בשלמא לרב הונא היינו דקתני עולה אלא לרב חסדא מאי איריא דתני עולה ליתני זבח אמר לך רב חסדא איבעית אימא באליה של גדי ואיבעית אימא תני זבח: פסול ואין בו כרת כו':

מנה"מ אמר שמואל תרי קראי כתיבי מאי היא אמר רבה שלישי וזהו חוץ לזמנו פיגול זהו חוץ למקומו והנפש האוכלת ממנו אחד ולא שנים ח' זהו חוץ למעוטי חוץ למקומו ואימא והנפש האוכלת ממנו זהו חוץ למקומו ולמעוטי חוץ לזמנו מסתברא חוץ לזמנו עדיף דפתח ביה אדרבה חוץ למקומו עדיף דסמך ליה אלא אמר אביי כי אתא רב יצחק בר אבדימי [אמר רב] ב' סמך אדרתני תנא כשהוא אומר שלישי בפרשת קדושים תהיו שאין ת"ל שהרי כבר נאמר ויום האכל יאכל מבשר זבח א' השלמים ביום השלישי

אמר שמואל הא מני ר' א"ע"זר היא. וסבר לה כההוא מנא דלמר כריש הקומץ רבה (מנחות דף ז. ח.) דלר' אליעזר הוי בכרת ולא סבר לה כרבי ירמיה דמוקי בסוף פירקין (דף לא:) סיפא כרבי אליעזר דלא תיקשי רישא וסיפא כר' אליעזר ומליעתא כרבנן וא"ת לרבי אליעזר מאי איריא עור האליה אפילו אליה נמי ואי לאשמועינן עור א' האליה כבשר תנינא ואלו שעוורותיהן כבשרן כדפרין בסמוך וי"ל כיון דעיקרה אמא לאשמועינן כר' אליעזר אין לחוש אי אגב אורחיה אשמועינן דעור כבשר אע"ג דתנינא דלשכחן ב' כשמעמא קמיימא דכרכות (דף ג.) דפרין ולימני זאת הכוכבים ומשני מילתא אגב אורחיה קמ"ל דכפרה לא מיעבדא אע"ג דתנינא כמסתא נגעים (פ"ז מ"ד א') העריצ שמשו אוכל בתרומה הביא כפרמו אוכל בקדשים ט' :

תנינא אלו שעוורותיהן בבשרן. הקשה ה"ר יעקב מאורליינש טובא קמ"ל דכפ' העור והרוטב (חולין דף קכב:) אמרינן אל תקניטי שכלשון יחיד אני שונה אותה גבי עור הרשע של עגל הך דפליגי רבנן משום דסופו להקשות ב' ועור האליה הוי לנ"ע כבשר ועוד קשה היכי דייק מעור הראש דיחידאס היא מצרימא דאלעזר בן יהודה הא ב' פשיטא לן מדפרין תנינא הא קחשיב עור האליה דהוי לכולי עלמא כבשר: **להביא עור שר בית הבושת**. פי' בקוטרטס וזה לבדו יש לך עוד א' להביא אלא קדשים מכל השנים שם ומימה הא חיכא נמי עור השליל ופי' שקוטרטס בחולין (דף ו.) דלא חשיב שלל משום דאינו נוהג בעולה ומימה והרי ב' בית הכזושת דאין נוהג בעולה ונראה דלא קתני שלל משום דלמר פרק כל הפסולין (לקמן דף לה.) דסיגל בשליל לא תפגל הזבח ולא קאמר להביא ב' אלא דכר שאינו לגמרי בעולה ומשום דמיייר כרימא בעולה לא תנא בית הכזושת כהדיא וקאמר להביא ט' :

בשלמא דרב הונא היינו דקתני עולה. תימה דתוספתא קתני זבח וי"ל דרב הונא הוה מוקי לה כרבי אליעזר דלמר מחשבין מאכילת מזבח ב' לאדם: **אלא דרב חסדא מאי איריא** דקתני עולה ליתני זבח. לשמואל לא מקשה למע לי למיתני עולה ליתני זבח דאי תני זבח הוה מוקמינן ליה כרבי אליעזר:

זהו חוץ למקומו וחנפש האוכלת ממנו אחד ולא שנים ח' זהו חוץ לזימנו ולמעוטי חוץ למקומו ואימא והנפש האוכלת ממנו זהו חוץ למקומו ולמעוטי חוץ לזימנו מסתברא חוץ לזימנו עדיף דפתח ביה אדרבה חוץ למקומו עדיף דסמך ליה אלא אמר אביי כי אתא רב יצחק בר אבדימי [אמר רב] ב' סמך אדרתני תנא כשהוא אומר שלישי בפרשת קדושים תהיו שאין ת"ל שהרי כבר נאמר ויום האכל יאכל מבשר זבח א' השלמים ביום השלישי

זבח סתמא: **איבעיה אימא**. הך מתני' נמי כאליה של גדי ולא מיתני ליה זבח כאליה כמחשבת הקטרה אלא כמחשבת אכילת אדם כי מתני': **מנהי מילי**. דמחשבת חוץ לזמנו ו: וחון למקומו פוסלת ו: וענוש כרת כהכילה זאת שחישב עליו חוץ לזמנו: **פרי קריא כתיבי**. חד חוץ לזמנו וחד חוץ למקומו: **שלישי**. אם האכל יאכל מזה זבח ט' השלמים ביום השלישי (ויקרא ו) ומוקיס ליה מנא לקמן [כט]. כמחשב כשעת עבודה לאכול ומזבחו ביום השלישי הכתוב מדבר: **זכר חוץ לזמנו**. דשלישי חוץ לזמן אכילת שלמים הוא: **פגול**. דכתיב כספיה דקרא פגול יהיה קרא יתירא הוא לרבות חוץ למקומו ומסתברא דלמחשבת חוץ למקומו מוקמינן לה ולא אמחשבת שאר פסלות כגון לשפוך דמו [על הרפפה און] ע"מ לערבו כדם הפסולין י' דדמי לחון לזמנו קמריבי כהאי קרא וחון למחילה דמי לחון לזמן: **ממנו**. משמע דלא קאי אעונה י' משא דנפקא לן מייניה כרת אלא אחד מייניהו דלחד משמע ולא שנים מדלג כתיב האוכלת ולשחוק י': **למעוטי**. דממנו מיעוטא הוא: **עדיף**. לאוקומי כרת עליה: **דסמך ליה**. דהאי ממנו סמוך לפגול יהיה דמרבינן ביה חון למקומו: **כשהוא חומר שלישי כפרסא קדושים סהיו**. קרא זוטא ואם האכל יאכל ביום השלישי פגול הוא לא ירעה (ויקרא יט): **סנהו ב' לחון למקומו**. דכאזכול ממש ביום השלישי ליכא לאוקמא דהא כתיב לא ירעה ואמרינן לקמן (דף כט.) וכי אחר שהוכשר יחזור ויפסל אלא על כרחך כמחשב כשעת עבודה ע"מ כן קאמר: אם

כאליה דמי. ואפילו לענין הקטרה ובשלמי כבש שליליתו קריבה נמי העור ו: קרב כי היכי דלענין אכילה חשיב ליה כשר לענין מזוה הקטרתו נמי כשר הוא וקמני מתני' דכי שחית שלמים לאכול עור האליה כחון או למחר הויא מחשבה ואע"ג דחישב מאכילת מזבח לאדם: רבי

כל הזבחים שקבלו דמן פרק שני זבחים כח.

קיד א מיי פ"א מהל' שאר אבות הטומאה הלכה ט: ב מיי פרק י"ד מהלכות פסח"מ הלכה י:

תורה אור השלם

- והקריב מזבח השלמים אשה ליתנה חלבו האליה תמימה לעצמת העצה יסדנה ואת החלב הכמסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב: ויקרא ג, ט
- וידבר ידקה אל אהרן ואני דבה נתתי לך את משמרת תרומתי לכל קדשי בני ישראל לך נתתים למשקה ולבגדי לקח עולם: במדבר יח, ח
- ואם האכל יאכל מבשר זבח שלקיו ביום השלישי לא ידחה ומקריב אותו לא יחשב לו פגול וידה והנפש האכלת מבשר עונת תשא: ויקרא ז, יח
- ואם האכל יאכל ביום השלישי פגול הוא לא ידחה: ויקרא יט, ז

מוסף רש"י

כל השוחט והמקבל כו'. או ו' וז' דבר שדרכו להקטיר. אימורין. כדלפנין לעיל דשמי אכילת מפגלות וכלב דלמיטא עליה לאפילו למחר לחלו לכן, אימורין לזמנא כשר לאדם (קטנו כח:) שעוורותיהן בבשרן. מעמלא כבשרן: עור שתחת האליה. ער הונג מתחת מקוס שאין חשיב משא שזהו כך (וחוין קכב.) למשחה לגדולה. כממתרגמינן לרבותא (שם קלב:) כקדשים צעין שמהו וזבולה דכתיב לך נתמים למשחה, דדק שסלמס אוכלים (י'ומא יד.) איבילס. כשר: עיכוס. דלוי' להביא עור בית הבושת. בית הכזשם של נקיה (שם קכב.) לכהי מפרש ואלו להביא עור בית הכזשם, משום דאין להביא אלא זה לבדו, שהרי כל המניין שם החלוקין לזיוח בעולה שניין כלן חון מזה, עור השליל אינו ראוי להיות בעולה דאין שליל לכרס (שם טו:.)

שיטה מקובצת

הא מני ר' אליעזר היא וא"ת א"כ מנא איריא עור האליה אפי' האליה עמה נמי. ואי לאשמועינן דעור האליה כאליה דמי, תנינא ואלו שעוורותיהן כבשרן כדפרין בסמוך. ונראה לפשר האיל ותיקב כנא אמא לאשמועינן כר"א אגב אורחיה אשמועינן דעור האליה כאליה דמי אע"י דשמעינן לה במקום אחר (תורה:.) **תנינא** ואלו שעוורותיהן בבשרן. הקשה ה"ר יעקב מאורליינש מאי מימי מאותה מטנה הא אמרי' בחולין (דף קכב:) אל תקניטי בשלון יחיד (שונה) אני [שונה] אותם, וי"ל דהא דקאמר התם דהוי כסידאס קאי על עור הרשע של עגל הך דפליגי רבנן עליה משום ספוסה להקשות אבל עור האליה לנ"ע הוי כבשר (תורה:.) **תורה"ל** להביא זבח ונראה דלא קתני שליל משום ב' דפגול בשליל לא תפגל זבוח וסויאל ולא הוי פיגול לגמרי כשלמים שייך. אבל בית הכזושת דינו ממש כשלמים דלס תפגל בית הכזושת תפגל הזבח (הגר"ח:.)

עין משפט נר מצוה

קבו אב מיי פרק יג מלכות פס"מ הלכה ב סגנ לאין של: קבו ג מיי פיי"ח שם הלכה טו: קיז ד מיי פי"ג שם הלכה ג:

תורה אור השלם

- ראבליו ענו ישא בי את קרש ידקה חלל ונברתה העפש והוא מעפיה: ויקרא יט. ח
- ואם יוֹתר מבשר המולאים ומן הָלָחַם עד הבקר ושרפת את הותר באש לא יאכל בי קרש הוא: שמות טז, לד
- ואם האכל יאכל מבשר ובה שלקמו ביום השלישי לא ירצה המקריב אתו לא יחשב לו פגול ידקה והעפש האכלת ממנו ענה תשא: ויקרא י. יח

מוסף רש"י

מה שלמים מפגלין. את הנפסים שלם חשב צומח אף הנפסים מפגלין ומשם יבוי יליף משלמים דעיקר פיגול ביה כתיב (לקמן צח.) ואי שחיהו מפגל את הלחם, ומתפגלין עמלן אס מחשב כהן, דעיקר פיגול בשלמים כתיב: אל כה מפגלין. טען וצחי שלמי לצור מפגלין את שמי הלחם (מנחות צב.) לא ירצה. כבשר מוס שחמיו ואלהו ירצה, כהנאלת כשר כן הלאה פיגול מה הלאה כשר עד שקרית כל מתיריו כשרים. עשילנה עבודתיו (קדוש מב.) אף הרצאת פסול עד שקיריבו כשר כל מתיריו. לא נשפיען כרת על אכילת פסול עד שקרית כל מתירין (נא) עשה קרב במקריב מה שאין כן בטומאה דמאי דחון למקומו הותר מכללו יח צנמה אין זה קרוי הותר מכללו על כן נראה לפרש בגזירה שזה וז ייתנה כשימי למילף עון עון הנך קראי דהכא

שיטה מקובצת

ולמעושי נותר בברית פיה דקדי דלית ביה כרת מדכתיב (והנפש הולית) וענו ישא וגו פיגול דנהי דע"כ לא איירי בטתר מדכתיב לא ירצה מיי אין מקרא יולא מדי פשוטו ויסייזי אומר דהכרת קאי אומר ולא ירצה אחון למקומן. לך אגטרין ואוכליו למעושי נותר מכת (מנחות.) מסתברא נותר חור ליה לאוקמי בברית. פסיי סי. ולא נהירא מהא דכל זה מנחות לא דלמתיין דלא תפשי טומאות, דהוי ליה למש כהניא. ועוד הוי מצי למילף מההיא הוסיף איכא פירכא דלא מצי למילף ועוד הוה אמרינן לקמן פטילין והנותר והטמא שיה כה וכה פי צנמה גדולה וצנמה קטנה וגדלה למש סי (נכחמן בתורה.) מסתכלין (שעון חור.) אלא אמר רבא בוי. כל זה הוהויה רבא לא אגטרין לן לעניין. אלא מפרש הוה כל הפסוק:

כה:

מסתברא נותר אית אן לאוקומי בכרת לאיגמר עון עון לאחין לאומנו דרמי ליה בז"ב. פי בקוטרס אי מוקמת ליה להאי ה צנותר איכא למילפיה לגזירה שזה שפיר דדמו אהדדי בשני דברים הללו ששניהם נפסלים בזמן זה בזמן ממש וזה במחשבת זמן ושניהם נוהגין בצנמה כדתנן בפ' בתרא

(לקמן דף קיג.) וכי פרכת ויילף עון עון דטומאת בשר דכתיב ונשא אהרן

את עון הקדשים מה להלן לאו ולא כרת אף כאל לאו ולא כרת אמרינן מנותר הוה ליה למילף דדמי ליה בז"ב אבל אי מוקמת להאי כרת לחון למקומו כי גמרת [ליה] חון [לזמנן] מיניה בגזירה שזה ופרכת ליה ויילף עון עון מטומאה ליכא לתרוצי מחון למקומו הוה ליה למילף דדמי [ליה] בז"ב דהא אין נפסלים ה צומן ואינו נוגע בצנמת יחיד שאין שם מחילות (עד כאן לשונו) ופירושו זה תימנה גדול דמה סבא היא זו ומנין לנו דנוקי קרא צנותר כדי ללמוד ממנו חון לזמנו מעון עון יח כדי שלא נלמוד מטומאה ועוד הא לענין צנמה שזה נמי נותר לעומאת בשר כלאמרינן בסוף מילתין (גס זה שם) אבל הפיגול יח והותר והטמא שזין יח זה צוה וכן טמא ששימש ליכא למימר דהוא נקי לא הותר בצנמה כדאמר לעיל [פז.] מה להכד השוה שצנן שכן לא הותרו צנמה ועוד כשמקשה אדרבה חון למקומו הוה ליה לאוקומי כו דדמי במקד"ש צלאו יח דומיא דמקד"ש אית לן למילף חון לזמנו מחון למקומו טפי מטומאה כדלמרינן פה בית שמאי (לקמן דף מה:) שכן הותר איז טהור (בקרא) יח חון לזמן וחון למקומו לא הותר מכללס ואין איך מרצה ושניהם טהורין ושניהם [לא] עשה קרב במקריב מה שאין כן בטומאה דמאי דחון למקומו הותר מכללו יח צנמה אין זה קרוי הותר מכללו על כן נראה לפרש בגזירה שזה וז ייתנה כשימי למילף עון עון הנך קראי דהכא

זה מזה ולכן מסתברא לן לאוקומי טפי צנותר מצחון למקומו משום דדמי לחון לזמנו בז"ב דלית לן לאוקומי קרא צמילתא שיהיו דומין זה לזה מה שאנו למדין בגזירה שזה ולא משום שלא נלמוד מטומאה כדפירש [רש"י] ופריך אדרבה חון למקומו דמי ליה במקד"ש וכי האי גוונא הויא סוגיא לעיל בריש פירקין (דף ת.) דפסיל בחרומה מחיל עבודה דלא פסיל בחרומה לא מחיל עבודה וא"ת יח דמוקמינן קרא צדדמי טפי לג"ש טומאת בשר תהיו צכרת בג"ש דעון עון וי"ל דממעט ליה קרא מכרת כדלמר לקמן פרק צ"ש (דף מג.) וטומאתו עליו מי שטומאתו פורחת ממנו (יואל עליו מגופו) יאלת טומאת בשר שאין טומאה פורחת ממנו: **ואיפוך אנא**. תימה הא כתיב קרא שלישי והא דמוקמינן ליה צחון למקומו באס אינו ענין לחון לזמנו מוקמינן ליה צחון למקומו א"כ קרא קמא היינו ה קרא אריכא אית לן לאוקומי צחון לזמנו א ודחק לומר דסבך המקשה אין מוקדש ומאוחר בתורה: **מה שרמים מפגלין ומתפגלין**. תימה מהיקישא דזאת הסורה נפקא לן לקמן בפ' דס חטאת (דף טז.) וצמנחות פרק הסודה (דף פג.) וכמה בד דרשות דרשינן מההוא היקישא אע"ג דנפקי מקריאי אחריי:

כל הזבחים שקבלו דמן פרק שני זבחים

אס אינו ענין. לענין מחשבת חון לזמנו תנהו לענין חון למקומו ופיגול דקרא אריכא דלו את אהרן לא מירדשיה לחון למקומו אלא כוליה קרא צחון לזמנו הלכך ממנו אחון לזמנו קאי. וכ"ת הכא נמי כרת כתיב דסמיך ליה ואוכליו עונו ישא וגו' ההוא צנותר ממש מיתוקס כדמפרש ואילז וכדי שלא תאמר שניהם צמשמע מיעט רחמנא ואוכליו דהיינו מיעוטא מדלא כתיב והאכול למעוטי חון למקומו דלעיל מיניה: **ואימא ואוכליו עונו ישא אהון למקומו**. דסליק מיניה קאי וכדי שלא תאמר אין מקרא יואל מידי פשוטו ואף נותר צמשמע ונהי צבלא ירצה ליתא אבל צכרת איתיה להכי מיעט ואוכליו דמשמע אחד ולא שנים למעט נותר מכרת: ה"ג **מספבא נותר איה לך לאוקומי צכרת למיגמר עון עון לחון לזמנו** ה דדמי ליה בז"ב **אדרבה צנותר למקומו הוה ליה לאוקומי צכרת** **דמיגמר ה עון עון לחון לזמנו דדמי ליה צמקד"ש**. והכי פירושא נותר הוה ליה לאוקומי צכרת דמיגמר ה עון עון כו שמלמד כרת על חון לזמנו שאין כרת מפורש צו אלא נשיאות עון אמורה צו ולימד מכאן בגזירה שזה דהכא כתיב נשיאות עון ומפרש כרת הלכך אי מוקמת ליה להאי ה צנותר איכא למילפיה לג"ש שפיר דדמו אהדדי בשני דברים הללו ששניהן נפסלים צומן זה צומן ממש וזה צמחשבת זמן ושניהם נוהגים בצנמה כדתנן צפרק בתרא ה (לקמן דף קיג.) דכי פרכת ויילף עון עון מטומאת בשר דכתיב ונשא אהרן את עון הקדשים מה להלן לאו ולא כרת אף כאל לאו ולא כרת אמרינן צנותר הוה ליה למילף יח דדמי ליה בז"ב אבל אי מוקמת ליה להאי כרת צחון למקומו כי גמרת ליה חון לזמנו מיניה צג"ש ופריקנן ליה ויילף עון עון מטומאה ליכא לתרוצי מחון למקומו הוה ליה למילף דדמי ליה בז"ב דהא אין פסולו צומן ואינו נוגע בצנמת יחיד שאין שם מחילות יח: **צמקד"ש**.

מ' מחשבה ק' קצת ד' דס ש' שלישי. חון לזמנו וחון למקומו שניהם פסולין צמחשבה ואס חישב צמקצמו נפסל כולו ושניהם נפסלין בעצבות הדס ובשניהם נאמר שלישי לאפוקי טומאה דלזניה פסול מחשבה ואס נטמא מקצתו לא נטמא כולו וישנה לאחר זריקת דמים ולא נאמר צו שלישי ה יתירא אבל צחון לזמנו וחון למקומו שלישי מיותר לג"ש דלעיל דכלל חד מינייהו כתיב והנותר ביום השלישי באש ישרף וסמיך ליה ואס האכל יאכל ולא צעי למכתב שלישי: **אחיא קודש**. דהאי ואוכליו צנותר כתיב: קרא אריכא. ואס האכל יאכל דלו את אהרן אריכא הוה: **איפוך אנא**. ואימא דלריכא צחון למקומו וכתיב ביה נשיאות עון ושלישי דקדושים תהיו חון לזמנו ואימעוט מכרת: **מספבא אריכא צחון לזמנו**. דכיון דלא פריש ביה כרת בהדיא אלא בג"ש דעון עון מנותר יליף מספבא דדמי מדדמי יליף דדמי ליה בז"ב דאי מוקמן ה ליה צחון למקומו מו לא יליף כרת מנותר דלא דמי ליה צמדי: **אדרבה**. מסתברא משום דדמי ליה חון לזמנו לנותר סמיכה לנותר וקא ממעט ליה מאוכליו יח דלא תימא משום דדמי ליה נוגמר מיניה: כולסו **מקרא אריכא אפיין**. זה לחיוב וזה לפטור כדיליף ליה רבה בריש שמעמין: **בשאי אכילות כו**. שמחשבת שתיחן

פוסלת דהא לקמן [דף טז.] צמחשבה מוקי ליה תנא ולא צאכול ביום השלישי: **אחד אכילות אדם כו**. דלא שגא חישב לאכול למחר ל"ש חישב להקטיר אימורין למחר פגול: **מצער וצה שלמים**. הקיס וצחים לשלמים מה שלמים יש בהן מפגלין ויש בהם מתפגלין שהדס הוא המפגל והבשר והאימורין המתפגלין: **אף כל**. שיש צו מפגלין ומתפגלין פיגול נוהג צו יואל מנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנחת נסכים שהם מתירין את עצמם ואין בהם שירים להסתכל מחמת עבודות מתיריהם שאין פיגול נוהג בהן: לא ירצה **המקריב יא**. משמע ה אוריקה לא תהא זריקה וז מרצה שמע מינה דעד שירק הדס מחשבת פיגול תלויה ועומדת נזרק הדס הוקבע הפיגול לא נזרק הדס כגון שנשפך צטל הפיגול דכתיב ביה הרלצה כדכתיב גבי כשר: **מה הרלצה כשר**. לא קרי ליה הרלצה אלא צוריקה שהוא סוף ארבע עבודות ומתירות אף פיגול אינו קבוע עד שירק הדס שהיא סוף כל מתיריו: **הקרבה הוה נפסל**. השתא יליף יח (פסול) דצמחשבה הככות מדבר שמחשב צנמת הקרבה לאוכלו בשלישי: ואינו **נפסל בשלישי**. אס בהקרבה לא חישב ע"מ כן ואכל ממנו בשלישי אין הקרבן נפסל למפרע דהכי מידריש לא ירצה המקריב לא תהא זריקתו מרצה אס ע"מ כן הקריצו: אוסו **צוצה הוה מדבר ואינו מדבר צוצה**. כלומר ה ושלא תאמר דהאי המקריב לאו להכי הוה דתמא אלא לומר לך שהכהן המקריצו לא יחשב עוד כצוהיה ויפסל מלכהן לך נאמר אותו הצוצה צלא יחשב ואין הכהן צלא יחשב: לא

מסורת הש"ס

א) [ע' כרימות ה,א.] ב) [לעיל יג: מנחות ח. מולין פא: א.] ג) ע' לקמן מד. ד) לקמן זל. מנחות פג., ה) [לקמן מב: מנחות טז:א.] ו) לקמן כט. תורת כהנים צו פרש' ח ה"א, ז) שמות כח לח, ח) לקמן דף מד.

הגהות הב"ח

א) גבי כתיב הכא כי את וכו' את הנותר באש כי קדש הוא מה להלן: ב) (ג) רש"י ד"ה לא ירצה וכו' צמשע דאדוריקה קאי לא: ג) (א) ד"ה בהקרבה וכו' יליף דבפסול מחשבה: ד) ד"ה אותו וכו' כלומר שלא צליץ אותו ו' נמחק:

שינויי נוסחאות

א) צ"ל בויבוב (ש"מ וביה ברשי"י) בלי ע"י לקמן טט ע"א צביייתא: ב) צג"מ נוסף לעניש כרת: ג) צ"ל למיגמר (ש"מ): ד) להאי כרת בנותר (ש"מ): ה) צג"מ נוסף וכו"ת למה איצטריך טעם זה דדמי ליה בז"ב איצטריך: ו) למילף טפי דדמי (ש"מ): ז) צג"מ נוסף ואין ראוי לומר ביה חון למקומו: ח) כאן נשמע קטע מתמנת טעות דרומות וצ"ל אמורה צו ולימד מכאן בגזירה שזה דהכא כתיב נשיאות עון ומפרש כרת הלכך אי מוקמת ליה להאי ה צנותר איכא למילפיה לג"ש שפיר דדמו אהדדי בשני דברים הללו ששניהן נפסלים צומן זה צומן ממש וזה צמחשבת זמן ושניהם נוהגים בצנמה כדתנן צפרק בתרא ה (לקמן דף קיג.) דכי פרכת ויילף עון עון מטומאת בשר דכתיב ונשא אהרן את עון הקדשים מה להלן לאו ולא כרת אף כאל לאו ולא כרת אמרינן צנותר הוה ליה למילף יח דדמי ליה בז"ב אבל אי מוקמת ליה להאי כרת צחון למקומו כי גמרת ליה חון לזמנו מיניה צג"ש ופריקנן ליה ויילף עון עון מטומאה ליכא לתרוצי מחון למקומו הוה ליה למילף דדמי ליה בז"ב דהא אין פסולו צומן ואינו נוגע בצנמת יחיד שאין שם מחילות יח: **צמקד"ש**. מ' מחשבה ק' קצת ד' דס ש' שלישי. חון לזמנו וחון למקומו שניהם פסולין צמחשבה ואס חישב צמקצמו נפסל כולו ושניהם נפסלין בעצבות הדס ובשניהם נאמר שלישי לאפוקי טומאה דלזניה פסול מחשבה ואס נטמא מקצתו לא נטמא כולו וישנה לאחר זריקת דמים ולא נאמר צו שלישי ה יתירא אבל צחון לזמנו וחון למקומו שלישי מיותר לג"ש דלעיל דכלל חד מינייהו כתיב והנותר ביום השלישי באש ישרף וסמיך ליה ואס האכל יאכל ולא צעי למכתב שלישי: **אחיא קודש**. דהאי ואוכליו צנותר כתיב: קרא אריכא. ואס האכל יאכל דלו את אהרן אריכא הוה: **איפוך אנא**. ואימא דלריכא צחון למקומו וכתיב ביה נשיאות עון ושלישי דקדושים תהיו חון לזמנו ואימעוט מכרת: **מספבא אריכא צחון לזמנו**. דכיון דלא פריש ביה כרת בהדיא אלא בג"ש דעון עון מנותר יליף מספבא דדמי מדדמי יליף דדמי ליה בז"ב דאי מוקמן ה ליה צחון למקומו מו לא יליף כרת מנותר דלא דמי ליה צמדי: **אדרבה**. מסתברא משום דדמי ליה חון לזמנו לנותר סמיכה לנותר וקא ממעט ליה מאוכליו יח דלא תימא משום דדמי ליה נוגמר מיניה: כולסו **מקרא אריכא אפיין**. זה לחיוב וזה לפטור כדיליף ליה רבה בריש שמעמין: **בשאי אכילות כו**. שמחשבת שתיחן

ליקוטים

אף הרצאת פסול עד שקיריבו כל מתיריו. יד להסתפק באוכל פגול קודם שקירבו מתיריו שאין בו כרת. אם לוקח משום פסולי המוקדשין, וכן יש להסתפק במחשב מחשבת מקום ואכל מהדברים שאינם ראויים לאכילה או אשכל קודם זריקת הדם אם לוקח, באשר דלא בעינן זריקה למקבעיה אלא לפגול אבל לפסול קודם זריקה נפסל. ועי ברש פ"ק דמעילה דאמרין חון לזמנו וחון למקומו לטאי חזו הואיל ומצרים לפגולם והדבר צריך תלמוד. ודע דאמרין בפ"ק דובותין דף י"ד דאפילו לר"ש דאמר כל שאינו על מוכח החיצון כשלמים אין חייבין עליהם משום פגול מודה שנפסל הובח ואפשר לדדיין גמי אף שלא הוקבע לפגול קודם זריקה מי"מ הובח נפסל. ועיי במ"ש הנוסח בפי התורה דף ע"ט ד"ה הדר ובפרק המוכח מקדש דף פ"ד חון לזמנו הואיל ומרצה [לפגול] חון למקומו [הואיל ואתקש לחון לזמנו]. (משלי"מ פספיה פי"ח ה"ו)

לא

מסורת הש"ס

(א) לקמן ע"ב: **(ב)** ונקמן לו. **(ג)** ח"כ צו פריש ח ה"א, **(ד)** ח"ה ו.ח"כ שם ה"א, **(ה)** ח"ה ה:ממורסא: [מן מהדערין פ"ג ה'צ"ג], **(ו)** יומא ו', **(ז)** דברים טו **(ח)** לקמן מג', **(ט)** לקמן פב', **(י)** כו. ד"ה וא', **(יג)** לעיל כו', **(יד)** לעיל כו'.

הנהגות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דדמי וכו' ולא שבקינן לחוץ וכו' וגממר לחוץ וכו' שנייה רבא: **(ב)** ד"ה שיהא משולג וכו' לאובכל נהיכל ללאו פסול הוא דנעיין: **(ג)** ד"ה הרי הוא אומר המקריב בשעת הקרבת: **(ד)** ד"ה אלא זה וכו' סתן הס"ד וחתיב מ"ה כשהוא אומר אמת: **(ה)** ד"ה במחשה הוא נספל מקרא זה וכו' לנרשא הוא דאתא דהא:

שינויי נוסחאות

[א] מאחר שהוכשר לכל' יו"ש"ח וכו' ברוש"י: **[ב]** המקריב לכל' ויתבת בשעת מתקן יו"ש"ח וכו' ברוש"י: **[ג]** וכו' אות ג': **[ד]** ואינו מדבר בבחן דנעיין: **[ה]** ל"ל ירצה שו"ח: **[ו]** בדתגן במתני' הקריב: **[ז]** לעיל אלהא ודבר בר לוי וכו' כדכיתות: **[ח]** נשמ' וכתה"ש טקף דאשמועינן: **[ט]** ל"ל שיהושב שו"ח: **[יג]** ל"ל ביניהן דנעיין: **[יד]** שו"ח: **[יז]** ס"ף ביום של אחריו שו"ח: **[יח]** וכו' בבחתי': **[יא]** כשר עוד לכהונה שו"ח: **[יב]** נשמ' טקף דאחא קאי ע"כ מהקריב קאמר, וכו' או אינו דהא משונה מבאי או אינו שבתלמוד שפירשו או אינו בא לדרשא זו אלא לדרשא אחרת, והבא יא אפסור לומר כן, דלמנה בבחן נפסל אם אפילו הבשלים מכשר הובח ביום השלישי אלא ע"כ במחשבת הבחן הוא עצמו נפסל וגם הובח נפסל מדכתיב והנפש האובלת ממנו עונה תשא, ועי' שו"מ תמזוס מלשון כשר' של אחריו שו"ח: **[יג]** יהושב יתירא הוא לדרשא דהא שו"ח: **[יד]** הניקסא שלפניו הוא מכתב"י, וגוי שו"מ פרט הא האלי שלישי בחוץ לזמנו כתיב ויש מפרשים בר' והאלי שלישי הוא מעין קושיא להאכזה, ועי' שו"מ וכו': **[טז]** גבי הלכת חטאות הפנימיות לכל' הוא נקדף די ע"א שו"ח: **[טז]** ל"ל המושב שו"ח: **[יז]** ל"ל לעזרה שו"ח: **[יח]** וכו' קשה שו"ח: **[ב]** ל"ל ליתגן שו"ח: **[בא]** ל"ל ע"כ הג"ה [ומתחלת לעיל תיבת תוספת העוקף] שו"ח: **[בב]** לזרזי דם קדשים שו"ח: **[בג]** כד"ו הקריב, ולפניו תוקן עפי' כד"ו וכו' ה"ל דלמי מן הניזק, עש"ז: **[בר]** למחר אמאי פסול הא לאו מקום בר' לכל' שו"ח: **[בח]** למחר פיגל דבגן אפילו לאו למחר אלא בר' לכל' שו"ח: **[בז]** בחוץ לזמנו ליום שו"ח: **[בז]** שמתעל לא מיירי אלא במקום שו"ח: **[בח]** ל"ל לרבי שו"ח: **[בט]** קרא למעוטי לכל' הס"ד והשאר מתקן שו"ח: **[כ]** נפסל כדקאמר או אינו ור"ל בר' שו"ח: **[לא]** גם ככת"י מלפין דיצור זה על תיבת תחת שחוס', אבל אינו מתייבב כלל, ואפשר דשיין לקמן אלא מיות וה"ה בקדשי קדשים:

כל הזבחים שקבלו דמן פרק שני זבחים כט.

לא יערב צו מחשבות אחרות. מכאן למחשבות שמוציאות זו מזו שמחשבת פסול מוציאה מידי פיגול כדמנא^[ה] מתני'^[ב] כיצד לא קרב הממיר כמלוות כו': **יהיה.** עשאן הכתוב לחוץ למקומו ולחוץ לזמנו והיה אחת מלמד שמצטרפין חלףי שיעוריהן לפסול את הקרבן כדמתן במתני'^[ב] לאכול כחצי זית בחוץ כחצי זית למחר

פסול: דדמי ליה צו"ב. ולא ^[א] שצביה חוץ לזמנו דדמי לנותר דלמתיא ג"ש מיניה וגממר חוץ למקומו דלא דמי לנותר במיד'. והא דלא שנייה רבה ברש שמעתא הכי כי פרכינן אדרבה חוץ למקומו עדיף דסמיך ליה משום דלמתי לא קמה ליה ג"ש דתני לוי^[א] צר וצדי^[א] דכרת צנותר כתיב דנימא דנשיאות עון דגבי מחשבה צדדמי לנותר משמעו הוואל ומינה גמר: **שיהא משולג כו'.** ולימד על מחשבת חוץ למקומו שאינה מועלת אלא או בקדשי קדשים שחשב עליהם לאוכלם חוץ לעזרה או בקדשים קלים לאוכלם חוץ לעיר פרט למחשב ^[א] לאכול צביכל דלא פסיל דנעיין שחישב^[ח] על מקום המשולג: **בדס צנצר ואימורין.** היינו חוץ לעזרה בשעת היתר הצמות לאפוקי היכל שאין צו הקטרת אימורין ולא אכילת צנר: **סיפוק לי מקרא קמא.** מדאפקיה רחמנא צלשון שלישי לחוץ לזמנו וכתיב כההוא קרא חוץ למקומו: **שלישי פרט.** מקום משולג ולא פניס: **מאחר שוכרש.** צענדות דמו כתקינו: **צוצ וצצה.** שפסקו והתחילו למנות ימי סיפורן ומנו ד' או ה' ימים ואם לאו סתרו כל מניינם כדלמתיא צמק' דהי^[א] לכהונה ושמע מינה שעת תטירה אחר אחר' נכולן שלא תהא טומאה מפסקת צה^[א]: **ושומרם יום כנגד יום.** הרואה תוך אחד עשר יום שצין נדה לנדה וטענה למחר^[א] שחרית הרי היא טהורה דמקצת היום ככולו וטעילתה ציוס^[א] ואם תראה היום סתרה טהרתה ואדם וכלים שנגעה צה^[א] היום טמאין למפרע כדמתן בפ"צ דנדה^[א] (דף עג).

ושוין צרואה תוך אחד עשר יום כו' וטעלה ציוס של אחריו ושמשה הרי זו מרבות רעה ומגעה וטעילתה תלויין זו היא תלייתן אם תראה היום יהיו טמאין למפרע וחייצין בקרבן: הרי **הוא אומר המקריב.** ^[א] בהקצרה נפסל והכי מידרש לא ירצה המקריב אין הקרבנו מרצה: **אלא זה כהן המקריב.** ואמר כך הכתוב שלא יהא כשר יא^[א] לכהונה ושמע מינה תרתי שעת הקצרה ופסול ^[א] כהן יא: **ואוסו.** דל"כ ליכתוב המקריב לא יחשב השמא דכתיב אותו הוצח צלא יחשב ואין המקריב צלא יחשב: **צמחשבה הוא נפסל.** ^[א] זה מפורש מן הראשון דהמקריב לא משמע להו שעת הקרבה עד דגמר קרא למילתיה ואמר המקריב אותו לא יחשב צמחשבה זאת דהאי לא יחשב יא^[א] לדרשא הוא דהא כתיב לא ירצה: **נפקא ליה מדאחרים.** מדאצטרין קרא למימר ואינו נפסל בשלישי שמע מינה צוצה הכתוב מדבר דאי צוצה למה יפסל בשלישי הלא הוא לא חטא כי אם האוכל: **מדכסינא לישנא דלא ירצה ולא ירצה ויצחא הוא.** דאין לשון לא ירצה נופל בפסול **כהן: שעיברה שגמו.** והו איחור דכתיב^[א] לפני ה' תאכלנו שנה צנשה:

הוא אומר המקריב. ^[א] בהקצרה נפסל והכי מידרש לא ירצה המקריב אין הקרבנו מרצה: **אלא זה כהן המקריב.** ואמר כך הכתוב שלא יהא כשר יא^[א] לכהונה ושמע מינה תרתי שעת הקצרה ופסול ^[א] כהן יא: **ואוסו.** דל"כ ליכתוב המקריב לא יחשב השמא דכתיב אותו הוצח צלא יחשב ואין המקריב צלא יחשב: **צמחשבה הוא נפסל.** ^[א] זה מפורש מן הראשון דהמקריב לא משמע להו שעת הקרבה עד דגמר קרא למילתיה ואמר המקריב אותו לא יחשב צמחשבה זאת דהאי לא יחשב יא^[א] לדרשא הוא דהא כתיב לא ירצה: **נפקא ליה מדאחרים.** מדאצטרין קרא למימר ואינו נפסל בשלישי שמע מינה צוצה הכתוב מדבר דאי צוצה למה יפסל בשלישי הלא הוא לא חטא כי אם האוכל: **מדכסינא לישנא דלא ירצה ולא ירצה ויצחא הוא.** דאין לשון לא ירצה נופל בפסול **כהן: שעיברה שגמו.** והו איחור דכתיב^[א] לפני ה' תאכלנו שנה צנשה:

נמי למחר אלא דקרא בשלמים כתיב דומנו ליום שלישי והכי קאמר ההוא הוהא מיעידי ליה למקום משולג דאם חישב לזרוק דם שלמים בחוץ^[א] ליום הג' פיגל אבל קודם השלישי לא פיגל והא דלמר צפ' איחור מקומן (לקמן דף טו): דקדשים הנאכלין ליום ולילה מחשבים צדמן משתשקע החמה והוא כמאן דלית ליה מקום משולג דפלוגתא דתנאי היא צפ' כל הפסולין (לקמן דף לו): ופי' זה לא יתכן כלל דכולה שמעתא^[א] מיירי במקום שיהא משולג: **וביין שראו סתרו.** פי' הקונטרס דזו חצה שפסקו והתחילו למנות ימי ספורן ומנו ארצעה או חמשה ימים וקשה דאין זה קרי חזקת טהרה אלא נראה דמיירי בשציעי שלהן לאחר שטעלו (תוספות) דזו חצה טעילתן ציוס ואם טעלו בשציעי ואחר כך נגעו בטהרות או שמשו וראו לאחר"כ (או) קודם הערב שמש טמאים למפרע ואם המתינה למפרע עד הלילה ואחר"כ רחצה אינה טמאה אלא מכאן ולהבא (הג"ה ע"כ) ומיחו רבי^[ב] בי' יוסף דלמר פ' כיצד לוילן (פסחים דף פא). דלא מטמא למפרע לא יתכן: **ואין מאחר נדרו בלא ירצה.** יש תימה דלמה לן קרא דמהיכא תיתי לן דהוי צלא ירצה דלצטרין קרא^[א] דלא ירצה למעוטיא: **נפקא לן מדאחרים.** תימה הא רבי אליעזר נמי דריש שאינו נפסל בשלישי ואפילו הכי צריך פסוק שאין כהן נפסל יא^[א] וי"ל דרבי אליעזר כיון דלא דריש לא יחשב לומר צמחשבה הוא

כל הזבחים שקבלו דמן פרק שני זבחים כט.

למקום שיהא משולש בדם ובבשר ואימורים. פירש צקונטרס פרט למחשב לאכול צביכל דלא פסול דנעיין שחישב^[ח] על מקום המשולג צדס ובשר ואימורים דהיינו חוץ לעזרה בשעת היתר הצמות לאפוקי היכל שאין צו הקטרת אימורים ולא אכילת צנר וצזה

לא דק צקונטרס דאכילת צנר מצי משכחת צביכל כדלמר לקמן (דף סג). שאם הקיפו עוצדי כוכבים את כל העזרה שכהנים נכנסים צביכל ואובלין שם ק"ק עוד קשה לפירוש הקונטרס מאי קפריך תיפוק לי מקרא קמא מדאפקיה רחמנא צלשון שלישי הא האי שלישי לאו בחוץ למקומו כתיב אלא בחוץ לזמנו ומקום משולג לא שיין בחוץ לזמנו אלא בחוץ למקומו ועוד דקממני הוה אמינא שלישי פרט יא^[א] הא האי שלישי בחוץ לזמנו [כתיב ופיגולן צמקום משולג כתיב. ויש מפרשים דמקום משולג היינו דלא פסלה מחשבה אלא צמוצח החיצון ששלשתן כשיצין צו לאפוקי מוצח הפנימי שאין נומנין צו רק דם זה אי אפשר דמתנות הפנימיות פלוגתא דר' שמעון ורבנן^[א] דרבנן ממייצין צפיגולן כרת וכן ר"מ ורבנן סברי צפ' בית שמאי (לקמן דף צג): גבי ארצעים ושלש של יום הכיפורים ולעיל בפ"ק (דף יג): גבי^[א] צטילת אצבע צחטאות הפנימיות דלמרנין דפסול מקי' ואמר נמי צגיטין (דף נד): כהן גדול ציוס הכפורי' ויחיה דמי אומר^[א] פגול מהימן וצמקום שאינו משולג אפילו פסול ליכא כדמוכח לקמן צפ' כל הפסולים (דף לו). וי"מ דמקום משולג היינו דנעיין שעממו המחשבה יא^[א] צמקום משולג פרט לעומד חוץ בעזרה^[ח] ושוחט צצסין ארוכה ולפירוש זה יא^[א] קשה ממתנות הפנימיות דלאו מקום משולג הוא והוי פיגול (תוספות) ויש לומר חוץ לעזרה אין שלשתן כשרין שהרי דם ואימורין נפסלין שם אבל היכל יש דם שלא נפסל שם כגון דם פנימי ואימורין אם הכניסין שם יא^[א] לא נפסלו צכך מינה אין נראה דעילה כל הפסולין (לקמן דף לו). קאמר מחשב לנימנין בחוץ שגתמו יא^[א] צפנים דלינו פסול משום דלינו מקום משולג הגי' אא^[א] ע"כ והרב ר' יוס טוב מפרש דמקום משולג היינו שיחשוב

לזרוק במקום שדס ובשר ואימורין פסולין כגון מחשב לזרוק^[א] קדשים קלים חוץ לירושלים אבל מחשב לזרוק צירושלים לא דאין שום פסול צצצר וקדשי קדשים אפילו צירושלים כיון צצזה המקום^[א] שלשתן פסולין שם ולהאי פירושא ניחא הא דקשיא לן לעיל^[א] אצרייתא דחישב ליתן את הניתנין למטה למעלה למעלה למטה לאלתר כשר^[א] דמשמע דאי שלא צמקומו לאו כמקומו דמי ניחא וימיישב לפי' זה משום דלאו מקום משולג הוא ומייה קשה אם כן למחר יא^[א] פסול א מאי לאו מקום משולג הוא וכי תימא מידי דהוי אצמחשבת הינוח ואליצנא דר' יהודה הא משמע לעיל דלא צריך להאי טעמא אלא למאי דמסקינן שלא צמקומו כמקומו דמי וי"מ דשלישי בחוץ לזמנו איירי ונעיין שיחשוב לזרוק ליום ששלשתן פסולין אפילו לאכול הצנר היינו ליום שלישי דאם חישב לזרוק דם שלמים למחר לא פיגל עד שיהא משולג באכילה דהיינו לשלשה ימים והוא הדין צקדשי קדשים לזרוק דמן למחר יא^[א] פיגול דומן אכילתו נמי למחר אלא דקרא בשלמים כתיב דומנו ליום שלישי והכי קאמר ההוא הוהא מיעידי ליה למקום משולג דאם חישב לזרוק דם שלמים בחוץ^[א] ליום הג' פיגל אבל קודם השלישי לא פיגל והא דלמר צפ' איחור מקומן (לקמן דף טו): דקדשים הנאכלין ליום ולילה מחשבים צדמן משתשקע החמה והוא כמאן דלית ליה מקום משולג דפלוגתא דתנאי היא צפ' כל הפסולין (לקמן דף לו): ופי' זה לא יתכן כלל דכולה שמעתא^[א] מיירי במקום שיהא משולג: **וביין שראו סתרו.** פי' הקונטרס דזו חצה שפסקו והתחילו למנות ימי ספורן ומנו ארצעה או חמשה ימים וקשה דאין זה קרי חזקת טהרה אלא נראה דמיירי בשציעי שלהן לאחר שטעלו (תוספות) דזו חצה טעילתן ציוס ואם טעלו בשציעי ואחר כך נגעו בטהרות או שמשו וראו לאחר"כ (או) קודם הערב שמש טמאים למפרע ואם המתינה למפרע עד הלילה ואחר"כ רחצה אינה טמאה אלא מכאן ולהבא (הג"ה ע"כ) ומיחו רבי^[ב] בי' יוסף דלמר פ' כיצד לוילן (פסחים דף פא). דלא מטמא למפרע לא יתכן: **ואין מאחר נדרו בלא ירצה.** יש תימה דלמה לן קרא דמהיכא תיתי לן דהוי צלא ירצה דלצטרין קרא^[א] דלא ירצה למעוטיא: **נפקא לן מדאחרים.** תימה הא רבי אליעזר נמי דריש שאינו נפסל בשלישי ואפילו הכי צריך פסוק שאין כהן נפסל יא^[א] וי"ל דרבי אליעזר כיון דלא דריש לא יחשב לומר צמחשבה הוא

עין משפט נר מצוה

א מיי פ"ג מהל' פסח"מ סלכב צ: קיה ב מיי פ"יד מהל' מעה"ק הלכס ט"ו סגג לאון שלא:

תורה אור השלם

1. ואם האבל יאכל מבשר זבח שלמי' ביום השלישי לא ירצה דמקריב אתו לא יחשב לו פגול ויהי' ודפוש האבלת מבשר עונת תשא:

ירקא ז: יח

2. כי תדר נדר ליהודי אלהיך לא תאחר לשלמו כי ידרש ידרשנך ויהי' אלהיך מעניך ויהי' בך תשא:

דברים כג, כב

מוסף רש"י

למקום שיהא משולש בדם בבשר ובאימורין. דהיינו חוץ לעזרה ממש, שצטפת היתר הצמות שמשלג בכל אלה, לאפוקי היכל שאין צו הקטרת אימורין ואכילת צנר (לקמן דף). בשעת הקריבה הוא נפסל. וכן פירשו בשעת הקריבתו לא תעלה זאת צמחשבה, ואם חשב פיגול יהיה (ויקרא ז יח). כבוד שעברה שנתו. מלפניו נתון שנתו, שנלמד לפני ה' אלהיך תאכלנו שנתו כשנה (ד"ה טח):

שיטה מקובצת

או אינו [אומר המקריב] אלא [וח] בחן המקריב. פ"ה האי או אינו אינו מנו כל או אינו שמתלמוד, דליתו ר"ל או אינו דסליה לכהן הוא דלמלא ולא למירשע דאין הקרבן נפסל בשלישי (נפסלין אלא בשעת הקרבה, והא קאמר דהכהן לא ירצה אלא זה, דמה שפע הכהן צמח שחיתורו לאוכלו, אלא ודאי המקריב משמע בשעת הקרבה כלומר דאם חישב בשעת הקרבה (גם) הוצח והכהן לא ירצה. והכי משמע קרא משמע שצקירה הוא נפסל בשלישי וכוון ק משמע נמי דמיירי ככהן שחשב מרבותי מחשבה צלשון המקריב משמע דקאי נמי [ואסתן], דליכא למיגר דסליה לכהן הוא דלמלא דאין לו נפסול צמח שחיתורו כיון דלא פשע [והתחתן לשון רש"י של חזיר"פ יד]: **תור"ה** לפסוק שיהא משולש ב' ולהאי פירושא ציחא לאן [לשון מקריב' דגבי חוץ למנוט [מתוקן] וזמן משולג כגון פטולת שחישב למחר שאלי [ראוין] אף לאכילת צנר: ד"ה וביין ב' אלא ציחא רביירי צבציעי שחתן לאחר שפסל. לשון ה"ר"פ ז"ל, וי"ל שמה שצטת ימים אבל לא גמר היום דמקצת היום ככולו [גמיון]: ד"ה ואין פאחר נדרו ב' ימי יחיה ב' י"ל דקד"ה שופסל צלחור קרין הלא ככס והכילו לאחר שגמו [גמיון בספר ירוש']: